

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer
Vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadó társ:
Skribanek Géza

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.
Nyiltér sora 20 kr,
Hirdetések nagyság szerint.

Baresi ünnep napok.

Megható az az öröm, az a lelkesedés, mely e hó 16-án lezajlott városunkban, a fölállított baresi közigazgatási járas legelső főszolgabirájának megérkezése alkalmával.

Valóban korszakot alkotó ünnepe volt ez Baresnak, telve édes reményekkel egy szebb jövő hajnalán.

A zászlókkal fölékesített város is már mutatta, hogy ez nem közönséges ünnepe Baresnak, de még jobban lelehetett ezt olvasni az emberek arcáról, kik lázas izgatottsággal vártak a Szigetvár felől érkező vonatra, mintha már az a vonat magával hozná Bares új korszakát.

A tervezett bandérium ugyanis, mely Darányig lett volna hivatalva menni a főszolgabíró elé, elmaradt, mert — tekintve a hosszú utat — főszolgabírónk azt vonaton óhajtotta inkább megtenni. E helyett azonban Vallkó Gyula jegyző, Dorner Samu, Stern Adolf, Deuts Izidor, Szenthe, Smidth Fülöp urakból alakult deputáció ment a főszolgabíró elé vonaton Darányig.

Délelőtt 11 óra felé Bares és vidékének különböző néposztálya-

ból óriási néptömeg gyűlt egybe a baresi vasuti állomáson a főszolgabíró fogadására.

A vonat, mely a főszolgabíró és családját hozta, 10 óra 49 perckor robogott be az állomásra, az egybegyűlt nép lelkes éljenzései között.

Fenyőssy Ödön főszolgabíró és családját Bares város nevében a város bírása üdvözölte, melyre a főszolgabíró szívélyes hangon mondott köszönetet, jelezve azt mily örömmel jön közénk.

Ezek után a főszolgabíró családjával a számukra kirendelt hintóba ült s az előkelő közönség nagy részétől vagy 25 hinton követve a városba hajtatott. Ez az út, az indóháztoli bevonulás, valósággal diadal útja volt a rokonszenves főszolgabírónak; jobbról, balról kisebb, nagyobb csoportok mint régi jó ismerőst üdvözölték, ki most azért jön közibénk, hogy mindig itt maradjon.

A város piacán fölállított diadal kapunál Dr. Piszár Antal ügyvéd hosszabb szép beszédben üdvözölte a főszolgabíró, biztosítván őt, hogy a közigazgatási teendők nehéz munkájában Bares polgárai mindenkor segítségére lesznek s abbéli meggyőződésének adott továbbá kifejezést, hogy a főszolgabírósi hivatal fölállítása

által előidézett új rendet nem hogy csak megszokni, de megszeretni is fogja mihamarább Bares minden polgára.

Fenyőssy Ödön főszolgabíró válaszában kijelenti, hogy mint eddig, úgy ezután is a legszigorubb igazsággal intézi a közigazgatás ügyeit s tekintve Bares fejlődését s több község keletlenléseit az új közigazgatási járásba osztás által, reméli, hogy a helyzet is már úgy hozza magával, hogy Bares rövid idő múlva megfogja kapni a járásbírórságot is.

Ezután a hivatalos helyiségbe ment a főszolgabíró s a tisztelgéseket fogadta, mely a következő rendben folyt le. Először jött a községek képviselő testülete, azután a római katolikus lelkészek, a baresi izr. hitközség, a vasuti tisztikar, a tanító testület, posta és távirtda tisztikar, orvosikar, dohánybevéltő hivatal tisztjei, községi jegyzők kara, baresi iparos testület, esendőrség. A testületek szónokainak üdvözlésére meleg, szívélyes hangon mondott köszönetet a főszolgabíró, biztosítván őket jóindulatáról. A tisztelgések sorát az egyesek tisztelgése zárta be, mely után rövid idő múlva bankettre vonult a társaság, mely délután 2 órára volt kitűzve.

T Á R C Z A.

A Normafa.

— Irta: Szaák Lujza. —

(folyt.)

— En félek a jövőtől, Beladin! A te csillagodból látom, hogy a lelked még érintetlen, s ment minden salaktól, azért beszélsz így! De az élet útja göröngyös és sikkasztó; — elshetsz, ha nem ügyelsz, és oly sebet ejthet esésed, melyre a gyógyírt nehéz feltalálni! Földi vándorlásod útjain majd csak lelsz te is egy bokor árnyán szerény virágot, melynek egyszerűsége és meglepő illata mégis vonz magához, — mámorba is ejt — s majd öntudatlan kart is nyítsz felé és el fogod hinni te is, hogy életezed felleled, mert a virág öntudajdonod lesz teljesen! S ha elvirágozik is a tavasz multával, de emléke örök marad és örökzöldként fog fűződni lelkedhez színét nem veszve soha!!! S majd te is csak elmondhatod, hogy mégis boldog voltál!

— Norma! Te nem vagy földi lény! Játszó társaid a csillagok valának, álmaid hí öreként a susogó szellő zeng danát. Mi más világban élsz te, égi tünemény! Én imádlak téged, én csak neked akarok élni és téged szolgálni!

— Ne veszítsd lelked himporát, Beladin! Boldog, még igen boldog lehetsz. Jellemed nagyszerűségében magasan állhatsz, ha nem lész a sors vak eszköze esupán. Ne légy töredező lábú, mely mások nevétség tárgya lehet csak. Légy sorsa, végzete önmagadnak! Ne engedd, hogy egy egyenge női szív, vagy egy fájdalom-sajtolta könyű más irányt adjon határozott, férfias elveidnek. Ne engedd, hogy a jelen beható pillanatai tegyék jövődet függővé. Lelkedben a rajongás ne lépjen előtérbe soha, mert az tévútra vezethet, s szíved csakhamar áldozat leszen! Hányan rajongnak az elérhetetlennek látszó csillag után, hányan egy magasan álló szobor után, s elérve, megnyerve, porba döntik azt! Ha csillogó ékkövet találnak utszelen, fel nem veszik, és sok fényes kirkatból drágán fizetik a hamisat. A mit

önkényt ajánl a sors, azt elfogadni nevétségnek tartják, kinevet birni és azt eldobni, nagyvilági szokás! Az elvetés után látják csak, mi kár, mi veszteség! Ne törekezzél az elérhetetlen után! Vagy nálad is az elérhetlenség a delez, mely még a jellemet is kiforgatja a sarkaiból? Feledhet mindent; esábit, vonz, csak birni vágy! Vigyázz, mert a bitorlás érzete varázst nélkülöz, közönyt teremt!

— Mi esalja ajkaidra e tévtant, Norma? Hiszen te sem lehetsz elégedett. A szemedbe felvetődött köny árulód lön. Pedig fényes köröd azt hiszi, hogy te nálad nincs boldogabb, de nem is lehet, hiszen a csillagász leánya a herezegi koronát viseli neve mellett! Te mindenkitől irigylett bálványkép! De én tudom, én érzem, hogy márványarezed jeges vonásai alatt a lélek feljajdul, a szív felzokog . . . szól az ifju keserűen . . .

— Ne ismerj félre, Beladin! Bátorítás van szavaimban, meríts erőt belőlök, hiszen olyan ifju vagy még s talán tévedsz önmagadban. Ha jellemed alapköve az önállóság, akkor az szívet alkot és a szív

Bankett.

A „Garni“ szálloda árnyas kerthelyiségében mintegy 150 személyre rendezett fényes terítékű banketton kitűnő ételek, italok és cigányzene mellett a legjobb hangulat uralkodott. De hát nekünk baresiaknak az a tudat, hogy a megadott közigazgatási járásunk főszolgabíróját először üdvözlöttük körünkben az alkalommal, hogy már magunkénak mondhatjuk, nem-e elég ok már magában, hogy a legjobb hangulatban legyünk. Hiába volt borongós az ég, hiába sivitott a szél hátunkra hogy szinte fáztunk belé, de hogy birta volna bármi is esökkenteni kedvünket, hiszen ott ült közöttünk a *baresi főszolgabíró* kedves családjával, diszes hölgyközönség s számos meghívott vendég társaságában.

Ily kitűnő hangulat mellett a 3-ik fogásnál fölemelkedik Fenyőssy Ödön főszolgabíró és fölköszöntőt mond a királyra, mit a közönség állva hallgat végig. Ezzel megkezdődtek a fölköszöntések és pedig: Begedy István esperes Perczel belügyminiszterre mond felköszöntőt, Dr. Piszár Antal Tallián Gyula főispánra, Reiner Gyula szuloki plebános Maár Gyula alispánra, Spur mérnök Fenyőssy Ödön főszolgabíróra, Horváth eszkonyai plebános gróf Széchenyi Imrére, Dr. Kronberger Vilmos Brocky szolgabíróra, Fenyőssy Ödön főszolgabíró a baresi közigazgatási járásra, Farkas szigetvári szolgabíró felköszöntőjében elbuesuzik Fenyőssy Ödön főszolgabírótól mint volt főnökétől s poharát a baresi főszolgabíróra és baresi közigazgatási járásra üríti, Ronau jegyző a a főszolgabíró családjára, Psik Gyula kaposvári főügyész Bares közönségére üríti poharát. Voltak

ezen kívül még több számos felköszöntések is.

A társaság sokáig maradt így együtt, 8 óra után a fiatalság bevonult a termekbe a rendezett tánczestélyre s kell-e itt mondanunk, hogy világos virradtig járta a táncz felpezsdítve a vért a jó zene s az a tudat, hogy: Baresnak már van főszolgabírója!

A baresi közigazgatási járás ünnepélyes megnyitása.

E hó 19-én szerdán reggel 9 órakor történt a baresi közigazgatási járás ünnepélyes megnyitása, Maár Gyula Somogyvármegye alispánjának jelenlétében. Olvasóinknak ez ünnepélyes funkcióról következőkben számolhatunk be. Bares város nevében Deuts Izidor takarékpénztári igazgató üdvözlölte az alispánt, ki erre — mint halljuk — körülbelül a következőkben válaszolt: Bares fejlődését eddig csak hirből hallottam, de a mit itt láttam, az meglepett. E fejlődésen meglátászik minden téren a munka és szorgalom, s én mind a munka embere csak örvendek e kitartó szorgalom gyümölcsén, s a menyinyiben köröm engedni, mindig azon leszek, hogy Bares fejlődését elősegítem.

Az ünnepély után 11 órakor bankett volt az alispán tiszteletére, a Garni szálloda kert helyiségében, mely után a délutáni fél 3 órai vonattal haza utazott az alispán.

Bares közönségéhez.

Bares nemesebb, józanabb gondolkodású polgáraihoz óhajtok röviden szólani e helyen s kérem megítélni, vajjon jogosult-e felszólalásom.

Midőn közel egy éve ezelőtt Baesra jöttem, hogy itt lapot indítsak meg, azt — kizárva minden más érdeket — azon szándék-

ból tettem, hogy a sajtóval, mint hivatott eszközzel Bares és vidéke érdekeit felkaroljam s ezek jobblétének előmozdítására lapommal segítségül legyek.

Elvoltam rá készülve, azt nagyon jól tudtam, hogy nekem a sajtó megindítása és fönntartása áldozatomba fog kerülni nemesak kezdetben, de továbbra is, tehát panaszom az ellen nem lehet, hogy nekem a lap nem ad megélhetést.

De igenis az ellen lehet panaszom, a mi személyem kiesinyes, ugyszólván lenező fogadtatását illeti, midőn magamat Bares köreiben mint lapszerkesztő bemutatni óhajtottam. Igenis, alkalmasnak találom most felhozni e helyen, találkozott ez alkalommal városunkban oly hely is, hol a helyett, hogy állásomhoz illően fogadtak volna, röviden ezt az „udvarias“ kitérést kaptam: „boesánatot kérek, most nem érek rá, de azt ajánlhatom, hogy a nyomdája érdekében (mivel részben egy nagyon szerény jövődelmű nyomdám is van) jó lesz ha elmegy ki Barestelepre s ott ajánlja nyomdáját a kereskedőknek.

A szívem össze szorult, e ridegség megállított utamban, hogy több helyen is kötelességszerű tiszteletemet tegyem, pedig talán félelmem aaptalan is volt, mert hiszem, hogy városunkban találkozik még művelt, érettebb felfogású hely elég, hol egy lapszerkesztőt állásához méltóan fogadnak — ki nem lapját, nem nyomdáját jön üzletszerűen ajánlani, — midőn pusztán megismerkedés céljából tiszteletét teszi.

A mi állásomat illeti, ha talán az ellen volna kifogás, hát igaz, hogy felerészben könyvnyomdám is van s ha még hozzá könyvnyomdász is lennék, nincs okom a dolgot restelni, mert hiszen az iparos egyik leghasznosabb polgára a hazának, ki az ország kulturális érdekeinek is az egyik legnagyobb előmozdítója s kire egy nagy költőnk is azt mondja; „esőkold meg azt a tiszta két kezét, mely a munkától ugy megkérgesedett.“

De hát Bareson nagyon jól tudják a legilletékesebb helyen, hogy nem nyomdász, de mint lapszerkesztő telepedtem le Bareson s mint lapszerkesztő fizetek adót is lapom után. Azelőtt is mindig intelli-

lket emel. Él, küzd, boldogit, erőt teremt, becsülést ad és megelégedés nől nyomában. Ha jellemed szilárd leszen és nemes, — nem önös — le tudsz mondani vágyaidról, akkor a lélek előrelátása, a szív gyengéd-sége nem rombol, nem azt akarja keblére karolni, kit utjába sodort a végzet, nem ígér szót, s nem teljesít, mert ígért. A lélek önzetlen nemessége ritka kincs, melyet az önmegtagadás sem bir elrejtteni . . .

— Miért nem vagyok hát féreg, hogy lábaid porán élősködhetném! Sójajt Beladin földre omolva Norma előtt.

— Ha valakit bálványozunk, tudunk-e annak fájdalmat okozni, mond Norma az ifju fölé hajolva. Tudod-e, Beladin, hány ember esd szeretetért végzetéhez, szeretetért, mely lángol és végtelen? Hány ember nem tudja felfogni ésszel a szenvedő lélek kinos fájdalmát, néma vergődését? Milyen balga volna az olyan ember, a ki azt hinné, hogy lelke tört romjain egy oltár még épen állhat, melyen egy eszménykép van elrejtve. A kép is törékeny, a darabok széthullanak, csupán

emléke marad épen a dült romok között, melyek eltemették a boldogság esillagát!!! Az oltár szent helyén a visszaemlékezés tört oszlopára játszi kezekkel, de égető bethükkel, a lemondást önmagunk hány-szor vessük be és hány-szor kell elfogad-nunk!! A sors könyve mindenki előtt nyitva áll, szabadon forgatva lapjait, tiszta lapjain vajmi kevesen láthatják a boldogság derüjét . . . Megnyugtathatnád-e lelkiismeretted, ha feloldanád ama szent köteléket, melyet egy szerető atya álmaiból szőtt s lelke vágyaiból kötögetett össze? Enged-hetsz-e szabad tért vágyaidnak te a nélkül, hogy egy másikat meg ne csalj? Hitszegés lenne szíved tápláléka?!

— Mily szó kél ajkaidon, Norma?! Te nem vagy boldog. Minden szavad elárulja! S mégis mennyi erőt rejt magasztos lelked!

Szomorú mosoly játszadoz Norma ajakán. Lelke messzeszállt, nem hallja az ifju szavát, nem érti kérés tekintetét.

— Légy jellemedben oly erős, mint e tölgy, mely az idő viszontagságait békén túri, nyugodtan fogja fel, s ha török

is néha egy-egy ága és elválik is törzsétől, annál erősebb, edzettebb a másik. Szabadságod, szived, lelked, jövőd ne vesd könnyelműen latba egy csalóka fény miatt: Kiválóké a szellem hatalma, mely szívet, lelket kezében tart, ural, támogat és véd!

— Magasztos lelked nyitott könyv, Norma. Bája elragad, fensége csudálatra int. Hadd legyek rabszolgád az életem át, isteni lény, hogy megérthessem szíved bánatát és felfoghassam titkos búban emésztett lelked sóhaját.

— Miért megújítani a fájdalom forrását, Beladin? Miért sokszorozni azt, a mi vad hullámaival egy élet reményét már elsodorta? Lelkemnek már ninesen egy tiszta lapja sem, melyet a csalódás keserű könnye ne öntözött volna!

— S ha volna erő, mi felszárítná e titkos könnyeket, s ha volna hatalom, mely kisimitaná lelked gyűrt lapjait, nyitott maradna-e a könyv akkor is?! S ha volna kéz, mely e sorok közé jegyezni tudna s kiválogatná az elzárt lélek szét-szórt gyöngyeit, — megengedné-e Norma, hogy idegen kagyló ékeskedjék gyöngyeid

gens emberként (mint gyógyszerész) szerepeltem s hogy ambicióm a lapszerkesztésre vezetett, ezzel még nem látok esorbát szenvedni intelligentiámon, mert egy lapszerkesztő, tekintve hivatását, a társadalmi osztály legelsői között foglal helyet s ha napszámos is, a nemzetnek, a hazának napszámosa, mert ha egy városnak egy vidéknek jobbléte előmozdítására törekszik lapjával: egy parányi kővel járul hozzá a haza, egy virágzó haza fölépítéséhez.

Azonban nem esüggödvé e szomorú tapasztalatokon, tekintve célokom komolyságát éltem hivatásomnak igyekeztem lapommal Bares érdekeit fölkarolni, mennyire hatásköröm engedte.

De sohasem tapasztaltam még oly mellőztetést mint éppen abban az időben midőn Bares városa a megadott közigazgatási járás ünnepeit ülte, melyért lapom is — osztva Bares jogos óhaját — küzdött s talán parányi része is volt benne. A sajtó el volt feledve ki volt zárva minden e téren történő dologból, tudomást csak az utczán szállingó hírek után vehetett, szégyeljük ezt bevallani, de így van.

Szavam röviden ehez csak az. Helytelen volna az ítéletem, ha e ridegségért Bares polgárait általánosan mondanék ítéletet, mert azoknak lapom támogatásáért illetőleg, csak köszönettel tartozom.

Sőt tudva azt, hogy van elég nemes gondolkodó polgára is Baresnak, bátor vagyok föltenni azt a kérdést: vajon az ünnepélyeket rendező illetékes körök helyesen tették-e azt, midőn mellőzték a sajtót, a sajtót, mely elvitázhatatlanul csak a köz jóért áll fenn.

Hát hiszen ha a legszerényebb viszonyok mellé idővel a közöny, mellőzés hatását mégjobban érezni fogom — dacára minden ügyekeztemnek, hogy a közönség kezébe egy hivatását jól felfogó lapot adok — belátva, hogy itt a sajtónak talaja nincs azt könnyen beszünthetem.

De addig míg a lapom fenn áll, azoktól az uraktól, kikre a közbizalom fontosabb dolgok elintézését, rendezését ruházta föl, a sajtó iránt több tekintélyt kívánok azok nevében is, kik lapomat — tekintve

annak legnemesebb czélját, legtisztább szándékát — bizalommal támogatják.

Ezeket óhajtván tudatni, magamat a nagy közönség pártfogásába és jóakarátába ajánlva,

vagyok kiváló tisztelettel
Skríbanek Géza,
„Bares és Vidéke“ szerkesztője.

Levél a szerkesztőhöz.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Most, és ismét elkészen jutott tudomásomra, hogy Szaák Lujza urhölgy, becses lapjának aug. 2-iki számában ismét az én csekély személyiséggemmel foglalkozik, s folytatja ellenem intézett támadásait.

Engedje meg t. Szerkesztő ur, hogy én is ott védjem magamat, a hol engemet minden áron pelengére akarnak állítani, t. i. becses lapjában.

Én Szaák Lujza urhölgygyel vitakozásba bocsájtkozni nem akarok, de nem is tehetem, mert eljárásom felett a kritika jogosultságát el kell ismernem, és tudom, hogy csakugyan úgy van, hogy a köztisztviselő van a közönségért és nem megfordítva; — de én tudom azt is, hogy a kritika csak úgy jogosult, ha tárgyilagos, és ha úgy a törvények mind az illendőség által korlátolt határai, diskrét módon tartatnak. Nekem tehát csak a modor ellen lehet kifogásom, s ezt meg kell mondanom, miután úgy kell képzelnem, hogy a köztisztviselő sem azért van, hogy egy fájós lábu ismeretlen (!) öreg asszony pletyka Szájával, a jóhiszeműség látszatának gondos megóvása mellett, kényünk kedvünk szerint megtorlatlanul megrágalmaztassuk.

Szaák Lujza urhölgy azonban utóbbi közleményében szépíteni igyekszik a dolgon. — Ez igen szép tőle, de a ki az idéző jelek különböző formáit is ismeri, (tehát nem e vidékről való) annak azt ügyesebben kellett volna tudni megeselekedni. — Azt mondja ugyanis, hogy ő ezikkében *disztigvált*, hogy az öreg asszony — a fájós lábu — „a főbirónak csak *ingyen vadászást*, s nem egyuttal *ingyen lakást* is tulajdonit.“ — És *) alatt azután nyom-

ban kivonatolja és ekként megismétli a reám oly méltán és mélyen sértő paszszust, a mi szől ekképpen: „aztán olyan emeletes házam sines, a hol *ingyenes lakást* adhatnék valamely megyei urnak.“ (Itt pedig másról nincs szó mint rólam, mert a megyei tisztviselők közül — ismétlem — csak én lakom a bérlő emeletes házában :)

No hát kérem a tagadás nem disztigválás, a szépítgetésben azért nincs köszönet, éppen azért én megmaradok a mellett, a mit a multkor mondtam.

És még egyet. — Azt mondja végül Szaák Lujza urhölgy: „*ha az öreg asszony-ság szavai által én érezném magamat gyarúsítva, az ingyen vadászás ellen is tiltakoztam volna.*“

Erről a multkor csakugyan elfeledkeztem, legyen tehát meg a kedve. — Tiltakozom én is és kijelentem, hogy az öreg asszony az ismeretlen és pletyka száju, engemet ezzel is csak otrombánság rágalmazott. — Én a helybeli bérlőtől ingyen vadászást nem kaptam soha.

(Az azonban tény, hogy a szomszédos bodviczai községi vadászterületet a mit régóta birtam több társammal bérbe, ellicitálta a kezemről, tehát még pénzért sem akar vadászni hagyni, nem hogy ingyen hagyja.)

Végül bocsánatot kell kérnem Szaák Lujza urhölgytől, hogy a czigányoknak szánt helyről elszólitottam.

Most talán már majd békén maradok.
Nagy-Atád, 1896. aug. 12.

kiváló tisztelettel
Éhn Sándor, főszolgabíró.

H i r e k.

— **A király születés napja.** Aug. 18-át királyunk születés napját, mint minden évben úgy az idén is megünnepelték városunkban. Reggel a plebánia templomban isteni tisztelet tartatott.

— **Hol lesz a barsi állandó szolgabírói hivatal?** E hó 17-ikén dült el a barsi községi képviselő testület gyűlésén, hogy hol lesz az állandó főszolgabírói hivatal. Ugyanis 15 szavazattal 4 el-

között? Megengedné-e Norma, hogy a dal csak rólad és egyedül csak neked szóljon, érted zengjen?

— Bohó vagy, ifju! Ne igyekezzél leszaggatni a benső sűrű leplét! Összetépett főszlányai, eltörmelt darabjai a lelki kinoknak nem oly mulattatók, hogy megénekeld dalaid között. Nézd e tölgynek fátyolos lombjait, hogy megrezegteti a szél, majd susog, majd sivitva hajlitja s kuszálja össze-vissza; sötét árnyékká hajlitja a kiméletlen támadás, de ő természetereje visszaadja színöket, új életet öntve a megtépett ágacskákba. Ezek a susogó levélkék, ez a fátyolos lomb, ez a sívító szél úgy megegyez az én lelkem sóhajával. Ilyen dal kell nekem! Ők megértének engem és én az övék vagyok! Én rólam ne szóljon dalod! Engem ne énekelj meg! A te dalod csak mardosó fájdalmat okozna nekem. És az a fájdalom nem adna erőt, nem edzene a további szenvedések eltűrésére; érzem, hogy lelkem nem tudná fel-emelni többé! Szegény atyám, ha tudta volna, hogy a végzet ép az én csilagom vizsgálásakor ejt esorbát tudományán,

— elvetette volna magától örökre a tudos vágyát. Ha tudta volna, hogy napom melegítő sugara mily későn kél, s hogy mily rideg az a visszfény, mely lelkembe hat, tán eloszlatta volna csillagzatomban borus felhőit, hogy tisztában olvashasson jövőm egéről... Mit érnek nekem most már az úszó felhő könyei? Mit ér nekem már a játszi szellő danája, ha a lelkem fájón sóhajt utána?!

— Miért e felindulás, Norma? Nincs-e kebledben sziv s a szivben szerelem?

— Ismeretlen dologról beszélsz nekem. Mi is hát az a sziv, mely nekem annyi kint okoz? S mi hát az a szerelem?!

— Hogyan? Te nem vagy tisztában az emberiség e két tényezőjével? A sziv egy örökké égő fáklya, melyet egy ismeretlen vágy és emészthetetlen szenvedély fogyaszt és fékezhetlen erő: a szerelem tart fenn...

Hiszzen te ismered a csillagok járását, a természeti erők egymást megsemmisítő erejét! A csillagok hullása: az erők megtisztulása. Két megtisztult erő lehet csupán a szivnek alapköve. Két csillagnak a ra-

gyogása adhatja csak meg a sziv erejének a fényét, világát! És egy nap áraszthatja csupán melegét és éltető erejét: és ez a szerelem! E két erő élete halhatatlan! Egyik a másikat fel nem emészti s csak a kettő együttesen emelkedhetik fel a köznapi élet sárral fedett tömkelegéből! Imádkozzál hát Norma, hogy adjon a teremtető neked szivet és oltson belé igaz, mély szerelmet! És ha képzeled, hogy már szeretni tudnál, ha szived vágya teljesül és lelked örömeiben teljes boldogan repdes, — tekints alá a szegény ifjura és emeld fel magadhoz lábaidtól rabszolgádat, ki csak neked hódol, téged imád, érted él és hal! Mert az én szivem már rég a tiéd! Fogadd ime szerelmemet! Mély és forró az; ereje összeégeti lelkemet, ha meg nem szabadítasz kinaimtól.

— Szeretlek Norma! Szerelmemért esdtem az istenséghez, szerelmemért, mely nem köznapi, hanem mély, igaz és lángoló! Óh fogadd tőlem ezt a birtokot. Váltás meg önmagamtól. Engedd, hogy imádjalak végtelenül, önfeláldozón!

(Folytatás köv.)

lenében elhatározott, hogy az ovoda melletti üres telekre építet a község egy kényelmes lakást, hova idővel a járásbíró-ság s adóhivatal is elférhet. Az építés költségeire 17 ezer forintot szavazott meg a gyűlés s az épületnek az idén már tető alá kell jönni, hogy oda tavasszal a bíróság már bevonulhasson.

Minden esetre ez volt a legjobb megoldás, mert ez a hely ugyyszólván központ telep és Bares között s hisszük, hogy e hely körül látogató több üres telek is rövid idő múlva ki fog épülni.

— **Dr. Kronberger Adolf, mint barcsi járásorvos.** A legilletékesebb helyről vettük a hírt, hogy Dr. Kronberger Adolf, baresi körorvos, járásorvossá lett kinevezve. Valóban méltóbb embert nem érhetett volna e kitüntetés, s azt hisszük, nincs a városunk és vidékünknek oly egyéne, ki e hírek ne örvendene, mert Dr. Kronberger nemcsak mint kitűnő szakismeretekkel bíró orvos ismeretes, de ő a társadalomban is mint közkedvelt ember a legszebb tiszteket tölti be. E kitüntető előléptetéshez őszintén gratulálunk.

A megüresedő körorvosi állásra — mint haljuk — Dr. Kronberger Vilmos nevét emlegetik.

— **Elutasított kérvény.** A belügy-miniszter a napokban visszautasította azon községek kérvényét, melyek azt akarták kivinni, hogy addig, míg Bareson járásbíró-ság nincs, közigazgatásilag továbbra is N.-Atádhoz tartozzanak.

— **Jótekönyv czélu műkedvelői előadás.** A barestelepi ifjuság folyó évi augusztus hó 22-én jótekönyv czélu műkedvelői előadással egybekötött zártkörű tánczestélyt rendezett, színrekerült az „Egyetlen leány„ czimű egy felvonásos vigjáték. A színi előadás a „Barestelepi Kaszinó“ könyvtára javára a színházban, tánczestély a Kaszinó helyiségében tartatott.

— **Hangverseny és tánczmulatság.** A baresi „Olvasókör„ termében a baresi jótekönyv egyesület javára augusztus hó 23-án tanuló ifjak s leánykák közreműködése mellett szavalat, hangverseny és tánczmulatság rendeztetik. A műsor következő: 1. Nyitány — Dichter und Bauer — F. Suppe, előadja Kohut Irma és Piszár Lujza. 2. Az „Ort“ — monolog — Peterdítől, előadja Kőrmendy Alajos. 3. „A beteg leány“ — Bajzától, éneklí a vegyes kar. 4. „Az alföld rózsái“ magyar ábránd Poór Vilmától, zongorán játsza Kohut Irma. 5. „Szép Ilonka“ — Vörösmarty Mihálytól, szavalja Szenthe Margit. 6. „Des Vanderers Traum“ — Brinley Rihards-tól, zongorán játsza Piszár Lujza. 7. „Fehér galamb“ és „Széles árkon“ — Szentimray Elemértől, éneklí a vegyeskar. 8. Ein fröhlicher Augenblick — Liehner Henriktől zongorán játsza Kohut Irma. Ezt követi az „Elveszett gyermek“ dramolette 1 felvonásban. Az előadás kezdete 7 és fél órakor, beléptidij tetszés szerint.

— **Vasvártól Pécsig vasparipán.** Kákossy János vasvári (Vas m.) tanító e hó 16-án városunkon át kerékpáron Pécsre utazott 10 éves találkájuk megünneplésére. A derék sportférfiu utját visszafelé is ugyancsak kerékpáron teszi meg, Dombóvár, Kaposvár, N.-Kanizsán át Vasvárig.

— **Vasúti jegyek.** A m. kir. államvasutak igazgatósága augusztus 31-ikével megszünteti a posta- és táviró-hivataloknál a vasúti menetjegyek elárúsítását.

— **Vásár:** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Somogyvármegye területéhez tartozó *Karád* községben az 1896. évi június 27-ére esett, de elmaradt országos vásár helyett 1896. évi aug. 31-én pótvásár tartassék.

— **Az elcsendesült török mecset.** Az ősbudavári török mecset elcsendesült. Minarettjének tornácairól a műezzinék nem hirdetik többé Allah dicsőségét, s elnémultak az üvöltő dervisek is. Csöndes a mecset, mert a szultán ő felségének, Allah földi helytartójának nem tetszett, hogy a hitetlen gyaurok földjén Mahomed szent vallását belépő díj mellett mutogatták. Írást küldött a magyar kormányhoz, hogy ezt meg ne engedje, ne szentségtelenítse meg az ő vallását, miként ő nem bántja a gyaurok vallását a török földön. A magyar kormány pedig ráirt Ósbudavárra s betiltotta a török istentiszteletet. Az imámok, műezzinék, dervisek már haza is utaztak Szerajevóba.

— **A pannonhalmi ünnep.** *Wlassics* Gyula vallás és közoktatásügyi miniszterrel augusztus 25-én a képviselőháznak harminc tagu és a főrendiháznak nyolc tagu küldöttsége utazik Győrbe s onnan másnap Pannonhalmára, a milleniumi emlékek alapkövetéti ünnepére. A miniszterrel utaznak *Rakovszky* István állami számvévszéki elnök, *Graenzstein* Béla államtitkár, *Butics*, *Rimley*, *Desseuffy* megyei püspökök és *Antal* Gábor dunántúli ref. püspök is. *Zalka* győri püspök is résztvesz az ünnepen. Pest vármegye küldöttséggel képviselteti magát, a melynek tagjai *Hajós* József, *Noszlopy* Emil és *Halász* Zsigmond. *Wlassics* miniszter különvonatán indul az ünnepre a budapesti honvédszenekar is, a mely az alapkövetéti alkalmával a Szózatot és Himnuszt fogja előadni s az ünnep előestéjén Győrött a város banketjén játszik, azután pedig fáklýásmenetben a város főbb utcaín keresztül vonul zeneszóval.

— **A Danae kincse.** *Danae*, egy francia fregatt-gőzös 1811-ben a trieszti kikötőben felrobbant és elsüllyedt. A gőzösön nagy kincs volt: három millió frank aranyban és egy francia hercegnő nagy értékű ékszerei. Az elsüllyedt hajóval együtt elmerült ez a kincs is. Sok vállalkozó, a francia kormány is kerestette már, de hasztalan, mert a gőzös mélyen befuródott a homokba s a buvárok nem bírták a kincset kihalászni. Most megint akadt egy vállalkozó, a ki három buvárral keresteti az aranyakat. Ugy látszik, hogy neki nagyobb lesz a szerenéséje, mint elődjeinek, mert már néhány ágyugolyót és más tárgyakat felhoztak a buvárok s azt állítják, hogy maga a hajó bántatlanul fekszik a tengerben, tehát a kincsnek ott kell lennie.

— **Rákóczy György kardja.** Egy német ujság azt a meglepő hírt közli, hogy Rákóczi György híres kardja, a melyet a czár csak imént ajándékozott oda a magyar nemzeti muzeumnak, ez idő szerint Berlinben van, hol megmutatták a német császárnak. Vilmos császár így beszéli a német ujság, nagy érdeklődést mutatott a történelmi relikvia iránt. Ferencz József király értesült erről s megbizta azonnal Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnagyt és fiát, Apponyi Gyula gróft, a 13-ik huszárezred hadnagyt, hogy kérjék ki a kardot a történelmi kiállításról s vigyék el Berlinbe. A

két főur augusztus 18-án fényes diszruhában ment audienciára az új palotába, hogy a kardot, melyet az udvarmester a derekára kötött, megmutassák a császárnak. Hálából meghívta őket Vilmos császár a Ferencz József király születésnapján adott udvari ebédre.

— **Mozgalmak a járásbíró-ság érdekében.** Lapunk zárta felé vettük a következő hírt. E hó 20-án Dr. Piszár Antal ügyvéd vezetése alatt mintegy 7 személyből álló társaság rándult föl Balaton-Földvára, ifj. Széchenyi Imre grófhhoz, megköszönvén neki a baresi közigazgatási járás föllállítása érdekében tett lépéseit s kérték továbbra is szives pártfogását, a baresi járásbíró-ság mielőbbi föllállítása érdekében. Ifj. Széchenyi Imre gróf a társaságot igen szívélyesen fogadta, jelezve azt, hogy tőle telhetőleg mindent elfog követni, a baresi járásbíró-ság föllállítása érdekében. Mi baresiak örömmel vesszük tudomásul a nemes szívi gróf ebbeli nyilatkozatát, kinek irántunk való jóindulatáról mindenkor megvöltünk győződve.

— **Nagy-Kanizsán** hangversenyző ezigányaink visszaérkeztek már városunkba, hoztak magukkal sok dicsőséget és — üres zsebet.

— **Hegyek a tenger alatt.** Koppenhágából írják: Az ingolf dán cirkálóhajó, a mely két év óta Island körül a a hajó utakat vizsgálta, ma szerenésesen visszaérkezett. Az expedíció, melynek vezetője Wandel volt, a Davis szoros déli részében tengeralatti heglýláncot fedezett fel. A kutatások tudományos eredményei kiválóak.

— **Figyelmeztetjük** az olvasóinkat mai számunkban megjelent hirdetemnyre, melyet a baresi izr. hitközség tesz közzé az iskolai beiratkozásokra illetőleg.

C s a r n o k.

A londoni Tower.

— Irta: B. Gy. —

(folyt.)

A „harangtorony“ nevét azért kapta, mert itt az őrség vészharangja volt; e toronyban volt Fischer, rechesteri püspök elzárva, midőn VIII-ik Henrik megfosztá szabadságától; Erzsébet angol királynő is lakott itt mint fogoly még hercegnő korában.

A tower látogatói egy-egy kis füzetkét kapnak, melyben a vár történetén kívül mindazon nevezetesebb foglyok is felvannak említve, kiket végzetük ide sodort.

Az első nevezetesebb volt ezek között Flambard püspök, e nagy tehetséggel áldott férfinak sikerült magát II-ik Vilmos kegyeibe annyira felküzdeni, hogy a legfőbb méltóságokat viselte, Vilmost különösen az igen nyomasztó adók kivetésében hathatósan támogatta, miért is Vilmos utódja I. Henrik, hogy a nép tetszését megnyerje, Flambardot a towerba csukatta el, honnan azonban később kimenekült; a második Burgó Hugó volt, III-ik Henrik gyámja, kit ellenségei juttattak ide; 1240-ben kegyetlenül volt bebörtönözve, fogsága azonban nem sokáig tartott, mert a király szabad lábba helyeztette; az ezek után következő nevezetesebb fogoly már szerenésétlenebül járt, ez Griffin, észak Wales

fejedelmé volt, ki menekülni akarván a tömlőcből, kötelen bocsátkozott le, kötele csakhamar elszakadt, s a szerencsétlen herceg nyakát szegte.

Daczára ennek Griffin fia, nem nagy időre reá szintén kötelen, de szerencsésen menekült a towerból, s hazájában fejedelmé lön; később azonban a győzelmes Ede király előtt mégis hódolnia kellett, ez azután a fejedelem koszoruzott fejét ugyanazon torony hegyére tüzeté, amelyből atyja ama szerencsétlen menekülést kísérté meg.

Mint a feljegyzések tanúsítják, a walesi fejedelmek és vezérek közül számosan voltak itt elzárva, továbbá említés tétetik a következő foglyokról: 1297-ben Baliol király 1305-ik évben Wallace nemes és Bruce Dávid király, valamint János francia király és fia.

III. Eduárd uralkodása alatt 600 zsidó volt itt elzárva, hamisítás miatt.

A tizennegyedik század vége felé Angolország a pártviszályok színhelyévé lön, ekkor a tower udvarán vérpadot állítottak fel.

Az első áldozat Sir Burley Simon volt, II. Richard király barátja és korának egyik legműveltebb férfia; a gyenge királynak rokonai között is számos ellensége volt, ezek fejeztették le Burleyt 1388-ban daczára annak, hogy Anna királyné térdre borulva könyörgött életéért.

II. Richárd gyenge uralma általános elégedetlenséget szült, ugyannyira, hogy kénytelen volt a koronát Bolingbroke Henriknek — a nép választott királyának — átadni, az átadás a tower disztermében történt, hol az ország legnagyobb méltóságai gyűltek össze.

Richárd király a towerba záratott el és halálát a legmélyebb homály fődí.

E király után egy trónörökös került a towerba, III. Róbert, Scótzia királyának fia: Jakab, ő ugyan is 1406-ban Franciaország felé hajózott, azon czélból, hogy a párisi udvarnál neveltetésben részesüljön; a sors azonban másképp határozott, a herceg hajója roppant viharba került, mely kényszeríté őt Anglia partján kikötni; Henrik az akkori angolkirály tizennyolc évi fogságban tartá Jakabot, és oly kitünő neveltetésben részesíté, hogy Jakab később hazája trónján mint böles és erényes fejedelem, népének tiszteletét és szeretetét érdemlé ki.

(folyt. köv.)

Közgazdaság.

Raktár-kimutatása a magy. leszámítoló- és pénzváltó-bank bacsai raktárainak. Készlet f. hó 1-én 118839 mm. 700850 biztosítási érték. Beraktárlás f. hó 1-től 15-ig 47066 mm. 263900 biztosítási érték. Összesen 165905 mm. 964750 biztosítási érték. Kiraktárlás f. hó 1-től 15-ig 42436 mm. 240200 biztosítási érték. Készlet f. hó 15-én 123469 mm. 724550 biztosítási érték. Részletezés: 3663 mm. búza 672 mm. rozs 5268 mm. árpa 233 mm. zab 107237 mm. tengeri 160 mm. hüvelyesek 16 mm. repeze 550 mm. liszt 5680 mm. különféle.

— **A selyemtenyésztés terjesztése.** A földmivelésügyi miniszter az alsóbb néposztály egyik jelentékeny kereset forrás-

sának a selyemgubótenyésztésnek nagyobb elterjedése, valamint az ország, különösen pedig a délvidék szederfaállományának szaporítása céljából elrendelte, hogy a kinestári erdőhivatalok a szedereseimeteket, s szegszárdi selyemtenyésztési felügyelőség részére ingyen bocsássák rendelkezésre. A szegszárdi selyemtenyésztési felügyelőség mely már eddig is évenként mintegy 1 és fél millió szedereseimetét osztott ki, ugy magánosoknak, mint különösen községek részére, — ezentul fokozott mértékben lesz képes a szederfa szükséglet pótlásáról gondoskodni — s remélhető, hogy az intézkedés a selyemtenyésztés fejlődését valamint elterjedését jelentékenyen fogja előmozdítani.

— **Szabad aranyverés magánosok számára.** A bécsi hivatalos Wiener Zeitung közelebbi számában azt hangoztatja, hogy helyén való volna, a mostani kedvező váltóárfolyamok mellett huszketoronás aranyknak magánosok részére való kiverését megengedni.

— **Svindler borkereskedés.** Igazán szégyenletesek azok az állapotok, a melyek az utolsó években a borkereskedés terén lábrakaptak. Nem elég, hogy Olaszország vizel és szeszszel szaporított, és glicerinnel és gipszszel — tehát két kiválóan ártalmas anyaggal kezelt borokat szállít hozzánk, de nagyban terjed a műbor gyártása is, Triestben meg épen valóságos műborgyártelepek állanak fenn, a melyek busás adókat fizetvén, az osztrák hatóságok tudtával ezer hektóliter számra gyártják és hozzák forgalomba a műborokat, a melyek a természetes bornak még a színét sem látták. A mi még nem volna baj reánk nézve, ha nem épen Magyarország volna főpiaca e hamisítványosnak. — Éles fényt vet a triestzi műborgyárak piszkos üzelmére az az eset, a melyről utóbb a sajtó is megemlékezett. A Fiumében fölfedezett 5 vagon műbort értjük. A fiumei vámhivatal vizsgálatából kitűnt, hogy e borszállítmány a Fratteli Cohn triestzi (barcolai) műborgyárostól érkezett egy itteni szállító cég címére, de Piek Izidor nagykereskedő részére, még pedig Metkovichon keresztül. Piek azt állítja, hogy a bor iztriai eredetű, a küldő cég pedig azt, hogy a bor (a melynek melesleg megjegyezve, semmi borize sines) olasz eredetű. A budapesti központi vegyészeti állomás lesz hivatalosan megállítani, hogy ez a bor csakugyan műbor. Mindezekhez nem fűzünk most kommentárt, csak kérjük, mire is jó hát tulajdonképen a magyar műbortörvény. (Sz. B. L.)

Szőlőtermésünk pusztulása.

— Eredeti jelentések az aug. 7-iki orkán s jégverésről. —

(Mint a Szőlőszeti és Borászati Lapok írják.)

Szegszárd.

Folyó 1896. évi augusztus 5-én délelőtt megjött távirati uton a vészir, hogy a paksi homoki szőlőket a jég elverte. A szegszárdi urak ott sokan és nagy területekkel vannak érdekelve: 10, 20, 30, 50, 70 holdas területű szőlőkkel. Az idén már épen elérték azt hogy ültetések teljes termést adjanak; így pld. Szigeth Gábor ezer hekto bort reményelt az ő 70 holdas szőlőjéből. De hát a kegyetlen sors elvette reményöket, lepaskolta szépen megrakott

szőlőket. A meghiusult remények eltűnével nagy volt a lehangoltság; de majd mindnyájának helyben is lévén szőlője, megmaradt némi vigasza, hogy legalább ez maradt meg.

6-án reggel fél 8 órakor azonban elsötétült az ég teljesen, komor felhők hirdették a közelgő vészt; ki is tört az egy irtózatos szélvihar képében; de mintegy 5 negyed óra alatt teljesen eloszlott. Minden elszorult szív fellélegzett, csak hogy ily kevés bajjal mult el ezen veszedelem.

Egész nap nagy hőség volt, alig birtuk elviselni még az árnyékban is. Este is szinte tűrhetetlen volt a meleg.

Fellegzett folytonosan, de abban reménykedtünk, hogy a reggeli viharral már elmúlt e veszedelem. Ugy 11 óra után már erősen dörgött, villámlott. Pont 12 órakor pedig féket vesztve kitört a vihar teljes erejéből, felhőszakadás és jégesővel. Éjjelen át csak a városban dühöngött felhőszakadással és annak következményével, az özönvizzel küszködött mindeuki. A város alsó részét teljesen elöntötte, úgy hogy emberek-állatok alig birtak menekülni a víz elől. Az irtózatos pusztításról még nem tudunk, csak rémült sejtelmünk volt róla. Mert oly irtózatos volt a esattogás, dörgés, mint ha százezerei az ágyuknak robogtak, dörögtek, villámlottak volna.

Felvirradván, — kik oly boldgok voltunk száraz ágyban, vészmentesen pihenhetni, — akkor tudtuk meg az iszonyatos valót. Egész fasorok, kertek sétaterek kitépve, elpusztítva heverték szerte szét. Házak, kémények, háztetők letörve szétromogva. De a mi mindennél kinosabb volt az a tudat, hogy az összes szegszárdi, öcsényi, decsi szőlőhegyek, a még fennálló vetések, kukoriczák a galamb tojás nagyságú jég által lepaskoltattak; legtöbb helyen csak a pusztá tőkék és vesztőszöcsönkok maradtak.

Ismét egy inséges év küszöbén állunk; mert a kegyeket az orkán és jégverés tette tönkre, a réteket, gabona termő földeket pedig a mai áprilistól fogva folyton tartó esőzés és gyakori felhőszakadások.

Ezen általános pusztulást, veszedelmet szinte lehetetlen leírni. Mégis az igazsághoz hiven meg kell említenem, hogy van egy-egy kis része a hegynek, a melyet a jégeső habár megvert, de nem pusztított el! De ez az összesnek talán egy század részét sem teszi ki.

Dömötör László.

(Folyt. köv.)

Nyilatkozat.

Pfeiffer Zsigmond aláírással a „Pécsi Napló“ e hó 15-iki számának „Nyilteében“ vakmerő sértésekkel teli badar közlemény jelent meg szerkesztőnk ellen. Szerkesztőnk e vakmerő támadásra ugyan azon a helyen megfelelt a „Pécsi Napló“ közönségének felvilágosításul az igazság érdekében, de e helyen nem tartja már állásánál fogva sem érdemesnek Pfeiffer Zsigmonddal és viselt dolgaival részletesebben foglalkozni, már azért sem, mivel itt nagyon jól ismerik Pfeiffer Zsigmondot s tudják jól, hogy a Pfeifferéről irt dolog nagyon is nem hazugság.

VASUTI MENETREND.

Barcsról indul:			
Kanizsára . .	reggel	6 óra	10 perc.
"	délelőtt	11 "	05 "
"	este	9 "	05 "
Pécs — Szigetvárra			
"	reggel	7 "	32 "
"	délután	5 "	18 "
Pákrácra . .	reggel	8 "	16 "
"	este	5 "	20 "
Somogy-Szobra	reggel	5 "	7 "
"	délután	2 "	15 "
Barcsra érkezik:			
Kanizsáról . .	reggel	7 óra	21 perc.
"	délután	4 "	46 "
"	este	9 "	47 "
Pécs — Szigetvárról			
"	délelőtt	10 "	49 "
"	este	8 "	41 "
Pákrácrról . .	délelőtt	10 "	53 "
"	este	8 "	05 "
Somogy-Szobbról	délután	1 "	20 "
"	este	8 "	50 "

Hirdetmény.

A „Baresi izr. hitközség” által fenntartott „felekezeti” elemi iskolánál az 1896/97-ik iskolaévre a beiratások augusztus hó 31-én és szeptember 1-én mindig d. e. 9—11-ig d. u. 3—5-ig az iskola helyiségében eszközöltetnek. Az előadások szeptember 7-én kezdődnek.

Beiratási díj 1 frt 50 kr.

Tandij évi 20 frt, mely havi részletekben előlegesen fizetendő.

Az ujjonnan felveendő gyermekek oltási bizonyítványt tartoznak bemutatni.

Tandij mentességért — a hitközségi titkárhoz címelve — e hó 28-ig folyamodható, később beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Bares, 1896. évi augusztus hó 20.

Az iskolaszék.

Ózv. Habianac Auguszné.

fiok- könyvnyomda-könyvkötészete
könyv- papir- iró- és rajzeszközök raktára.

B A R C S O N .

Ajánlja magát a helybeli és vidéki közönségnek

BÁRMINŐ KÖNYVNYOMDAI MUNKA ELKÉSZÍTÉSÉRE

A meglevő gazdag betű-anyag képesíti az üzletet bármily megrendelések teljesítésére

ELFOGADTATNAK:

Szépirodalmi és szak-művek, folyóiratok, kereskedelmi és ipari nyomtatványok, üzleti ügy egyéb rovatos könyvek, üzlet-levelek, boríték, számlák, névjegyek, eljegyzési és esküvő értesítések, gyászjelentések, falragaszok stb. stb. a legjobb kivitelben.

Együttal a „BARCS és VIDÉKE” kiadóhivatala.

